

Rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 16.02.1962, sp. zn. 2 To 41/62, ECLI:CZ:KSBR:1962:2.TO.41.1962.1

Číslo: 41/1962

Právní věta: Uložení ochranné výchovy mladistvému znamená odnětí nezletilce z výchovy rodičům a jeho zařazení do kolektivní výchovy s přísnějším režimem. Ježto jde o hluboký zásah do práv občanů, lze ochrannou výchovu uložit teprve když jiné, méně intenzivní prostředky výchovy, již nemají naději na úspěch.

Soud: Krajský soud v Brně

Datum rozhodnutí: 16.02.1962

Spisová značka: 2 To 41/62

Číslo rozhodnutí: 41

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Mladiství, Pohlavní styk homosexuální, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení, Výchova ochranná, Záruka společenské organizace

Předpisy: 141/1961 Sb. § 254 odst. 1 140/1961 Sb. § 77 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 41/1962 sb. rozh.

Uložení ochranné výchovy mladistvému znamená odnětí nezletilce z výchovy rodičům a jeho zařazení do kolektivní výchovy s přísnějším režimem. Ježto jde o hluboký zásah do práv občanů, lze ochrannou výchovu uložit teprve když jiné, méně intenzivní prostředky výchovy, již nemají naději na úspěch.

(Rozhodnutí krajského soudu v Brně z 16. února 1962 – 2 To 41/62).

Mladistvý S. a mladistvá L. byli okresním soudem v Jihlavě uznáni vinnými trestnými činy rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. a) tr. zák. z r. 1950, mladistvý S. dále trestnými činy poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 136 odst. 1 písm. a) tr. zák., poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák., pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 1 tr. zák. s pokusem trestného činu podvodu podle § 5 odst. 1 a § 249 odst. 1 písm. a) tr. zák. z roku 1950.

Trestných činů se mladiství S. a Z. dopustili v období od 25. října do 4. listopadu 1961, kdy opustili svůj domov, potulovali se, získávali nebo snažili se získávat prostředky ke své obživě nepoctivým způsobem a tropili jiné nepřístojnosti. Okresní soud s odvoláním na ust. § 77 odst. 2 a § 84 odst. 1

písm. b) tr. zák. upustil od potrestání mladistvých, avšak oběma uložil ochrannou výchovu.

Krajský soud v Brně projednal se veřejném zasedání odvolání obou mladistvých, napadený rozsudek, pokud se týká mladistvých S. a Z. podle § 258 odst. 1 písm. c), odst. 2 a § 259 odst. 1 tr. ř. zrušil ve výroku o upuštění od potrestání a ve výroku o ochranné výchově a věc vrátil soudu prvního stupně, aby ji v mezích zrušení znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek podle hledisek § 254 odst. 1 tr. ř., avšak neshledal, pokud se týče výroku o vině, nedostatky toho druhu, jež by bylo nutno napravovat. Třeba schválit stanovisko okresního soudu i v tom směru, že uznal na odpovědnost mladistvého S. z hlediska ust. § 5 odst. 1 a § 249 odst. 1 písm. a) tr. zák. z r. 1950 o pokusu podvodu. Uváží-li se obsah výpovědi odsouzeného V., mlad. Z. a svědectví nedospělé K., pak jest jasné, že mlad. S. byl ve věci silně zainteresován, že to byl on, který navrhl výběr peněz ve spořitelně, byl účasten domluvy, kolik peněz má být vyzvednuto a nedospělou K. do spořitelny doprovázel. Není rozhodným kdo s vkladní knížkou požádal u přepážky o výplatu peněz. Účast mladistvého na věci byla však taková, že jeho trestní odpovědnost za jednání, jehož cílem bylo lstivé poškození jiného občana na majetku, jest nepochybná.

Jest správný názor okresního soudu, že trestná činnost mladistvých nebyla nijak bezvýznamná a že spojení s chováním a poklesky mladistvých v době předcházející jest na místě pochybnost o správnosti, důslednosti a úspěšnosti jejich dosavadní výchovy. Vždyť mladistvý S. na jaře 1961 se pokusil (i když se starším druhem) o opuštění republiky, mlad. Z. v září 1961 se po několik dnů mimo dosah svých rodičů potulovala. V době školní docházky se u obou mladistvých vyskytovaly nedostatky. To vše by mluvilo pro opatření, k němuž sáhl prvý soud a jež znamená výchovu mladistvých v jiném prostředí, výchovu kolektivní s přísnějším režimem. Třeba však mít na paměti, že toto opatření, jež znamená odnětí nezletilce z výchovy rodičů, jest hlubokým zásahem do práv občanů, že je možno použít tehdy, když jiné kroky nemají už naději na úspěch. Nelze říci, že by tomu tak bylo v případě mladistvých. Jejich chování a postoj k práci v posledních měsících ukazuje na jistý, lze i říci základní obrat k lepšímu. Mladiství od listopadu 1961 dobře pracují, jak bylo zjištěno ze zpráv záv. výboru ROH nár. podnik Tesla, závod Jihlava, a záv. výboru ROH Okresního stavebního podniku v Třešti. Závodní výbor ROH Okresního stavebního podniku ve svém písemném vyjádření nabízí záruku za převýchovu mladistvého S. Mladistvá Z. neměla v posledních měsících ani jeden den absence, složila kvalifikační zkoušky a podle svého prohlášení se přihlásila na studium večerní průmyslové školy.

Za tohoto stavu věcí má krajský soud za to, že jest třeba znovu otázku prostředků, jakých jest použít k převýchově mladistvých, přezkoumat a uvážit. Proto zrušil napadený rozsudek ve výrocích o upuštění od potrestání a uložení ochranné výchovy a věc vrací prvému soudu k novému projednání.

Během dalšího řízení bude třeba vyslechnout zástupce obou jmenovaných podniků resp. závodních výborů ROH a získat tak informace o tom, jak mladiství pracují, jak se chovají a jakým způsobem bude o ně napříště pečováno. Podle ustanovení trestního řádu bude nutno rozhodnout o nabídce převzetí na záruku. Jestliže výsledky šetření vyzní pozitivně, pak bude na místě postup podle § 77 odst. 1 tr. zák. Soud musí však důsledně uvážit, zda společenské organizace mají předpoklady i při upuštění od potrestání podle citovaného ustanovení zajistit, aby mladiství žili řádným životem pracujícího člověka.